

VIAC AKO 5 MILIÓNOV PREDANÝCH KUSOV

CELOSVETOVÝ PREDAJ BESTSELLEROVÉHO AUTORA

ROBIN SHARMA

OBJAVTE SVOJ OSUD

S MNÍCHOM, KTORÝ PREDAL SVOJE FERRARI

SEDEM STUPŇOV SEBAUVEDOMENIA

ROBIN SHARMA

OBJAVTE SVOJ OSUD

S MNÍCHOM, KTORÝ PREDAL SVOJE FERRARI

SEDEM STUPŇOV SEBAUVEDOMENIA

DISCOVER YOUR DESTINY WITH THE MONK WHO SOLD HIS FERRARI

Copyright © 2004 by Robin S. Sharma. All rights reserved.
Published by arrangement with HarperCollinsPublishersLtd, Toronto, Canada.
Slovak edition © 2013 by Eastone Group, a.s.

Z anglického originálu *Robin Sharma* – DISCOVER YOUR DESTINY WITH THE
MONK WHO SOLD HIS FERRARI vydaného vydavateľstvom
HarperCollins PublishersLtd preložil Pavol Büchler.
V roku 2013 vydalo vydavateľstvo Eastone Books, Bratislava.

www.eastonebooks.com

Translation © 2013 Pavol Büchler
Jazyková korektúra: PhDr. Katarína Vilhanová
Layout: Studio Eastone

Tlač: Kasico, a.s.

Všetky práva vyhradené.
Okrem použitia ukážok pre účely recenzie a kritiky žiadna časť tejto knihy nesmie
byť reprodukováaná ani šírená v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek prostriedkami
bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-8109-222-0

*Túto knihu venujem ľuďom, ktorí hľadajú spolu so mnou,
tým smelým dušiam, ktoré majú odvahu opustiť dav
a nájsť cestu domov, na miesto nazývané pravdivosť.*

*Nech nič nezdolá vaše odhodlanie precitnúť a byť
skutočne nepremožiteľným. Nech k vedomostiam, ktoré
potrebujete získať, dospejete čo najľahšie. Nech vaše duše
len zriedkakedy zažijú ťažké, tmavé noci. A nech žiarite
tak jasne, že na konci vašej cesty sa všetci zastavia
a povedia si: „Áno, tento človek žil naplno a bohato.“*

Pod'akovanie

Mám v živote to šťastie, že som obklopený mnohými mimoriadnymi ľuďmi. Bez nich by som nemohol robiť to, čo robím, a pokračovať vo svojom poslaní pomáhať ľuďom, aby čo najlepšie prežili svoj život. Som hlboko vďačný všetkým, ktorí mi pomáhali formovať moje myšlienky, povzbudzovali ma, aby som sníval vo veľkom, a prispeli k šíreniu môjho odkazu.

Osobitne sa musím poďakovať svojmu tímu v Sharma Leadership International. Obzvlášť Marii Wittenovej, mojej skvelej asistentke, Al Moscardellimu, na ktorého som sa mohol toľkokrát spoľahnúť, a Marnie Ballane, ktorej nadšenie ma neustále inšpiruje.

Musím vyjadriť aj svoju vďaku celému tímu vydavateľstva HarperCollins, ktoré ma tak podporovalo pri mojej práci. Ďakujem Iris Tupholme, Davidovi Kentovi, Akka Janssenovi, Kevinovi Hansonovi, Noelle Zitzerovej, Lise Zaritzky, Marthe Watsonovej, Lloydovi Kellymu, Davidovi Millarovi, Kristine Cochranovej, Michaelae Cornellovej, Neilovi Ericksonovi, Alanovi Jonesovi a Ianovi Murrayovi, ako aj obchodným zástupcom, ktorí pomohli každej knihe zo série *Mních, ktorý predal svoje Ferrari*, dostať sa k mojím čitateľom, ktorých si tak vážim.

Rád by som sa poďakoval za mimoriadnu prácu aj mojej editorke Nicole Langloisovej, ktorá stojí pri mne od samého začiatku. Vždy

bolo pre mňa skutočným potešením pracovať s tebou. Samozrejme, musím vyjadriť vďaku aj klientom spoločnosti Sharma Leadership International, ktorí mi umožnili, aby som sa ako manažérsky konzultant, výkonný kouč a hlavný prednášajúci podelil s ich zamestnancami o svoje myšlienky o vodcovstve, vysokej výkonnosti a sebazdokonaľovaní. Mal by som povedať aj to, že sa považujem za veľmi šťastného, že mám takú podporu čitateľov. Všetko, čo robím, robím pre čitateľov svojich kníh a vyjadrujem srdečné poďakovanie každému z vás za vašu vieru vo mňa. Ďakujem vám za to, že mi umožňujete žiť svoj osud.

Moja rodina ma povzbudzovala od prvého dňa. Keď som nemal nič, len knihu, ktorú som si sám vydal, a narážal som na mnohé zatvorené dvere, poskytli mi inšpiráciu a nezabudnuteľnú podporu. Cítim sa požehnaný, že mám takých rodičov, dvoch ľudí, ktorých múdrosť a láskavosť ma formovali viac, ako viem slovami vypovedať. Vďaka patrí aj môjmu bratovi Sanjayovi, skutočne mimoriadnemu človeku, a jeho žene Susan, ďalšej fantastickej osobnosti. Nemôžem nespomenúť ani to, ako môj život obohatili ich dve skvelé deti Neel a Evan. Osobitné poďakovanie patrí mojej láske Nine za všetku tú lásku a požehnanie, ktoré mi priniesla. A nakoniec sa musím poďakovať svojim dvom úžasným deťom Colbymu a Bianke za to, že ma učia, čo znamená bezvýhradná láska, nekonečná tvorivosť a skutočná radosť. Vy dvaja ste priniesli do môjho života nespočetne veľa zázrakov, milujem vás viac, ako sa dá vyjadriť slovami.

*Skrytý prameň studne vašej duše musí
vytrysknúť a zurčiac sa hnať k moru.
A poklad vašich nekonečných hĺbok
sa náhle odhalí vašim očiam.
Ale nenechajte svoj nepoznaný poklad
vážiť žiadnymi váhami.
A neskúmajte hĺbku svojho
poznania tyčou či sondou.
Lebo vaše ja je nekonečné a nezmerné more.*

- CHALÍL DŽIBRÁN, PROROK

*Hrobár, keď kopeš môj hrob, vykop
ho plytký, aby som cítil dážď.*

- DAVE MATTHEWS, NIEKTORÝ DIABOL

OBSAH

POĎAKOVANIE	VII
ÚVOD	XIII
1 DUCHOVNÝ NÚDZOVÝ STAV.....	1
2 HLADAJÚCI STRETÁVA MAJSTRA	11
3 HLADAJÚCI SPOZNÁVA SILU VNÚTORNÉHO VOLANIA A SKRYTÝ VÝZNAM OSUDU.....	41
4 HLADAJÚCI SA DOZVIE, ŽE KLAMAŤ SEBA SAMÉHO JE ZLOČIN, A AKO SA ZBAVIŤ PÚT.....	59
5 HLADAJÚCI OBJAVÍ NAJDÔLEŽITEJŠIU VOLBU, AKÚ ČLOVEK MÔŽE UROBIŤ.....	79
6 HLADAJÚCI VSTUPUJE DO SVETA ZÁZRAKOV A MOŽNOSTÍ... 91	
7 HLADAJÚCI DOSTANE POKYNY MAJSTROV	103
8 ŽIAK SA ZAČÍNA MENIŤ A PRETVÁRAŤ	121
9 HLADAJÚCI SA PODROBÍ SKÚŠKE.....	135
10 HLADAJÚCI SA PREBÚDZA.....	151
SEDEM STUPŇOV SEBAUVEDOMENIA	160
PÄŤ KAŽDODENNÝCH ZÁVÄZKOV	161
O ROBINOVI SHARMOVI.....	163
NÁSTROJE NA PODPORU OSOBNÉHO RASTU.....	164

Úvod

Ste oveľa významnejší, ako ste kedy snívali. A nech práve teraz prežívate v živote čokoľvek, verte, že všetko je tak, ako má byť, a deje sa vo vašom najlepšom záujme. Nemusí to vyzerat pekne, ale je to presne to, čo sa potrebujete naučiť, aby sa z vás stal človek, ktorým sa máte stať. Všetko vo vašom živote sa deje tak, aby vás to inšpirovalo na čo najlepší rozvoj ako človeka a aby vo vás odhalilo vašu skutočnú silu. Učte sa zo života a dovoľte mu, aby vás viedol tam, kam máte ísť – chce vaše najväčšie dobro.

Na stránkach tejto knihy nájdete odpovede na množstvo najdôležitejších životných otázok. Dúfam, že objavíte mnohé pravdy a získate lepší náhľad na to, ako funguje svet a ako v ňom môžete uspieť. Ale v skutočnosti odpovede, ktoré hľadáte, sú už hlboko vo vašom srdci. Nikde inde ich nenájdete. Áno, moje slová vám môžu pomôcť dostať sa k nim a pripomenúť vám, čo v hĺbke duše už viete. Nepochybujte však o tom, že vo vás skutočne drieme poklad múdrosti, lásky a sily, ktorý len čaká na to, aby ho vaše odvážnejšie ja prebudilo. Nie je to nesmierne inšpirujúce, keď o tom viete? *Ste už všetkým, kým ste sa vždy chceli stať.* Len jednoducho musíte urobiť všetku vnútornú prácu potrebnú na to, aby ste odstránili prekážky, ktoré prekrývajú – a popierajú – váš skutočný charakter.

Verím tomu, že zmyslom ľudského života je prejsť cestu tohto hlbokého sebauvedomenia a vrátiť sa k svojej pôvodnej osobnosti, akou ste boli kedysi (a na miesto, ktoré ste kedysi poznali). Som hlboko presvedčený o tom, že novorodenci sú dokonalí a predstavujú taký stav bytosti, ku ktorému sa musíme všetci navrátiť. V okamihu narodenia ste nebojácni, plní lásky, nevinní, nekonečne múdri, s neobmedzenými možnosťami a krásne spojení s neviditeľnou rukou, ktorá stvorila vesmír. Ako veľmi malé dieťa vás naplňal údiv a chuť žiť. Skutočne, vtedy ste už boli takmer osvietení (byť osvietený znamená byť svetlom: ten, kto je celý zo svetla, nemá žiadne tieň, temné stránky, strach, hnev a obmedzenia).

Väčšina z nás, ktorí dnes žijeme na tejto zemi, stratila toto spojenie s naším skutočným ja, s tým pôvodným stavom bytia, keď sme sa nebáli vykročiť za svojimi možnosťami a načiahnuť sa ku hviezdám. *Už nevieme, kým sme.* Zmenili sme sa na ľudí, ktorí sa správajú sebecky, zbabelo a ubližujú iným i sebe. Toto správanie neodráža našu skutočnú povahu, ale je odrazom všetkých zranení, ktoré sme utrpeli odvtedy, čo sme opustili nevinnosť, do ktorej sme sa narodili, a vydali sa na cestu k našej súčasnosti. Len ľudia, ktorí prežívajú bolesť, spôsobujú bolesť. Len ľudia, ktorých zranili, môžu zraňovať iných. Len ľudia, ktorých srdce zatvrdlo, sú schopní správať sa neláskavo.

Verím tomu, že jediným dôvodom, prečo žijeme, je to, aby sme dorástli na svoje najlepšie ja a *pripomenuli* si pravdu o tom, kým sme vo svojej podstate. Pri tomto pátraní vám život poskytne dokonalú podporu. Pošle vám do cesty ľudí, udalosti a skúšky, ktoré vám pomôžu objaviť vašu dokonalosť, a odkryje vám viac možností. Tieto skúšky často nebudú ľahké. Trápenie bolo vždy prostriedkom silného duševného rastu. Z ľudí, ktorí prežili veľké utrpenie, sa často stali skvelé bytosti. Ľudia, ktorých život veľmi zranil, dokážu často okamžite vycítiť bolesť iných. Tí, ktorí zažili nepriazeň osudu, nadobudli pokoru, vďaka ktorej sú otvorenejší, súcitnejší a pravdivejší. Utrpenie, ktoré nás postretne, sa nám nemusí páčiť, ale urobí nám veľmi dobrú službu: prelomí škrupinu, ktorá obaluje naše srdce, a odplaví z nás lži, ktorých sa pridržujeme, týkajúce sa toho, kto sme, prečo sme tu a ako skutočne funguje tento náš pozoruhodný svet. Keď sa zbavíme týchto lží, môžeme svoje srdce

naplniť všetkým, čo je dobré, šlachetné a pravdivé. Problémy nás môžu zmeniť, ak sa rozhodneme, že im to dovoľíme urobiť. Ako napísal Joseph Campbell: „Kde zakopneš, tam leží tvoj poklad.“

Kniha *Objavte svoj osud s mníchom, ktorý predal svoje Ferrari* sa zaoberá opätovným získaním svojho najlepšieho života. Na jej stránkach som sa pokúsil obnažiť svoje srdce a podeliť sa so všetkým, čo viem o osobnom vodcovstve, objavení seba samého a života v pravde. Mali by ste vedieť, že som len človek. Každý deň zápasím so svojimi obmedzeniami, obavami a tým, čo nazývam svojimi „starými vzorcami“, čiže správaním podľa starých spôsobov, ktoré som sa naučil v minulosti. Pokladám sa za nedokončený „projekt“ a neustále sa snažím využiť každý deň ako základňu na dosiahnutie ďalších stupňov svojho vnútorného života. Verejnosť si často myslí, že ľudia, ktorí píšu tento typ kníh, sú osvietené bytosti prežívajúce svoje dni v blaženosti a absolútnej dokonalosti a ponúkajú slová pravdy z vrcholu kopca. V skutočnosti som zistil, že každý z nás musí na sebe neustále pracovať, bez ohľadu na to, ako veľmi pracoval na sebe doteraz alebo na akom stupni vývoja je. Každý z nás má tak svoju svetlú, ako aj temnú stránku. Každý z nás má svoje nedostatky, ktoré treba napraviť, a zranenia, ktoré volajú po zahojení. Každý z nás má pošramotenú dušu (z toho, ako sa snaží spojiť svoju duchovnú stránku so stránkou ľudskou). Práve tento stav nedokonalosti z nás robí ľudí. A čím hlbšie sa ponáram do seba, tým viac si uvedomujem, ako málo toho viem. Ako som napísal vo svojej knihe *The Saint, the Surfer and the CEO* (Svätec, surfista a riaditeľ) „vrchol jednej hory je úpäťm nasledujúcej“. Hádajte, čo uvidíme, keď dosiahneme vrchol hory, na ktorú sme sa práve vyšťverali? Ďalšie končiare, ktoré musíme zdolať. A o tomto je život na tejto našej planéte Zem: nekonečný rast a učenie sa, ktorého jediným účelom je pomôcť nám spomenúť si a znovu získať veľkosť – a celistvosť –, ktorú sme bohužiaľ stratili.

Napriek svojim ľudským limitom musím priznať, že som za krátky čas prešiel dlhú cestu pri odstraňovaní prekážok, ktoré mi bránili v raste (a rovnako môžete aj vy, ak budete dodržiavať špeciálny postup, ktorý vysvetľujem na nasledujúcich stránkach). Len pred pár rokmi som bol advokátom na najlepšej ceste dosiahnuť svetský úspech, hnal som sa za peniazmi, uznaním a majetkom. Svoj život som žil zvonku dovnútra

namiesto toho, aby som ho prežíval zvnútra navonok, takže nečudo, že to nefungovalo. Prekonal som veľmi ťažký rozvod a teraz sám vychovávam svoje dve úžasné deti. Popri tom som prežil zopár veľkých neúspechov a občas aj zdanlivo nikdy sa nekončiacie osobné skúšky. *Najviac však rastieme na najväčších výzvach.* Uvedomil som si, že tieto skúšky boli na mňa zoslané, aby mi pomohli očistiť moje skutky a odpútať sa od mojich slabostí. Najväčšie životné rany sú v skutočnosti skvelými príležitosťami na osobný rast, pozitívnu zmenu a opätovné získanie skutočnej sily, ktorú ste stratili, keď ste opustili dokonalosť detstva a vydali sa do sveta. Prijmite ich ako skutočné dary.

Pri všetkých víťazstvách a porážkach, ktorým som bol vystavený počas tejto úžasnej (a krátkej) hry života, som sa nikdy nevzdal svojho odhodlania prijať zodpovednosť za všetko, čo ma postretlo, a pri tom sa snažiť dosiahnuť svoje najlepšie ja. Verím tomu, že mnohé z toho, čo v živote skúsime, je nám predurčené. Verím však aj tomu, že ako ľudské bytosti máme *obrovské* možnosti výberu, aby sme vytvorili krásny život podľa svojich snov. Osud a naše voľby spolupracujú, aby tvarovali náš život. A sú to práve naše vedomé rozhodnutia, cez ktoré sa nakoniec náš osud realizuje. Ak na to zabudneme, dostaneme sa do úlohy obetí. Ak túto pravdu nebudeme brať na vedomie, poprieme moc, ktorá nám bola daná, aby sme vytvorili všetko, čo chceme.

Dráha, ktorú opisujem v tejto knihe, v siedmich stupňoch sebauvedomenia odráža večnú, archetypálnu cestu vodcu alebo hrdinu. Podobne ako v predchádzajúcej knihe *Mních, ktorý predal svoje Ferrari*, aj v tejto knihe odhaľujem posolstvá pomocou fiktívnych dobrodružstiev postavy Juliana Mantla. Je však dôležité nezabudnúť na to, že sú to *veľmi* skutočné a výnimočne silné dobrodružstvá. Proces zahrnutý v siedmich stupňoch sa v rôznych formách dá nájsť v mnohých starobylých textoch východnej i západnej literatúry. Vy ste hrdinom alebo hrdinkou svojho života. Ak sa ako ľudská bytosť rozhodnete hrať túto najvyššiu hru (a ja viem, že to urobíte), musíte tiež prejsť touto cestou, ktorá vám *zaručí* skutočný úspech.

Najlepší spôsob, ako sa učiť, je učiť iných. Ak chcete skutočne zvládnuť materiál v tejto knihe a začleniť ho do svojho života, je *nevyhnutné*,

aby ste v priebehu dvadsiatich štyroch hodín po doštudovaní knihy začali na niekoho prenášať získané poznatky. Splní to dva účely: po prvé, pomôže vám to lepšie absorbovať vedomosti; po druhé, pomôže to pripomenúť ľuďom vo vašom okolí, kto v skutočnosti sú. Pri čítaní knihy *Objavte svoj osud s mníchom, ktorý predal svoje Ferrari* sa rozprávajte so svojimi blízkymi o tom, čo ste sa dozvedeli. Podelte sa s nimi o svoje názory. Rozprávajte o zmenách, ktoré ste odhodlaní urobiť pre dosiahnutie čo najlepšieho života. Posilní sa tým vaše presvedčenie a dosiahnete výsledky, ktoré budú *trvalé*.

Ďakujem vám, že ste si vybrali túto knihu. Dúfam, že v nej nájdete všetko, čo hľadáte (a ešte oveľa viac). Som vďačný, že mi venujete hodiny svojho života potrebné na jej prečítanie a rozmyšľanie o nej. A skutočne si vás vážim za to, že ste urobili tento *obrovský* krok smerom k objaveniu svojho osudu. Keď čítate túto a ďalšie knihy zo série *Mních, ktorý predal svoje Ferrari*, pripojíte sa k ďalším ženám a mužom na celom svete, ktorí sú súčasťou tejto komunity. Na našom webovom kontaktnom mieste s adresou *robinsharma.com* prebiehajú nevšedné debaty a môžete tam nájsť mnohé nástroje a podporu na ceste vášho osudu.

Všetci sme na neviditeľnej úrovni navzájom spojení. Keď sa liečite, prispievate k liečeniu sveta. Keď dovoľíte, aby zažiarila vaša osobnosť, vyzývate tým ľudí okolo seba, aby urobili to isté. Ak vykonávate prácu potrebnú na to, aby váš život bol čo najlepší, slúžite ako vzor pre iných, aby tiež hrali túto veľkolepú hru. Ako často hovorí jeden z klientov, ktorého som koučoval: „Je to krásna vec.“

Prajem vám, aby táto vaša púť nazývaná život bola požehnaná.

S láskou

ROBIN SHARMA

Duchovný núdzový stav

Život nepočúva tvoju logiku; ide si nerušené svojou cestou. Ty musíš načúvať životu; život nebude počúvať tvoju logiku, vôbec ho nezaujíma tvoja logika.

— OSHO

Pri hlave som cítil chlad kovu. Ako k tomu vôbec došlo? Skutočne som sedel v ošumelej izbe motela, na spánku som mal priloženú zbraň, jej kohútik pripravený vystreliť. Po tvári mi stekal pot, srdce mi prudko búšilo. Ruky sa mi nekontrolovateľne triasli. Nikto nevedel, kde som. A zdalo sa, že nikomu na tom nezáleží. Nemal som dôvod žiť. A tak som bol pripravený zomrieť.

Už som videl nadpis na svojom nekrológu: „Dar Sandersen, medzinárodný hotelier, rozvedený otec troch detí, zomrel vlastnou rukou vo veku 44 rokov.“

Ale keď som zavrel oči a začal som sa nahlas modliť svoju poslednú modlitbu, stalo sa niečo neočakávané – nie, bolo to zázračné. Pocítil som závrat a spadol som na zem, zbraň mi pritom vypadla z ruky. Ako som tam nehybne ležal, mojím telom začalo prestupovať oslnivé biele svetlo. Skôr ako odmietnete tento môj príbeh, musíte vedieť, že som bol vždy

rozvážny človek, ktorý stojí pevnými nohami na zemi. Nikdy predtým sa mi nič podobné nestalo. Vždy som sa usmieval, keď som počul mystické príbehy, odmietal som ich ako nehodnoverné a nespoľahlivé. Nerozprával som sa – a stále sa nerozprávam – s anjelmi, ani sa v živote neriadim podľa hviezd. A predsa nemôžem odmietnuť alebo poprieť, čo sa mi stalo v tej motelovej izbe len pred dvanástimi mesiacmi. Zažil som božiu prítomnosť? Duchovné prebudenie? Alebo to bola jednoducho fyzická reakcia na veľký stres, ktorý som prežíval? Pravdupovediac, neviem. Viem však, že čo sa tam stalo, dalo do pohybu sériu udalostí, ktoré premenili každý prvok života, aký som dovtedy poznal.

Svetlo bolo jasnejšie a jasnejšie. O chvíľu som sa začal triasť na celom tele, ako keby som mal nejaký silný záchvat. Pot ma zalieval prúdom a ruky, nohy a trup sa mi triasli, keď som ležal na studenej špinavej podlahe. Zdalo sa mi, že to trvá večne. Potom, zdanlivo odnikiaľ, prišli slová, ktoré prenikli do môjho najhlbšieho vnútra: *„Tvoj život je vzácny a ty si omnoho dôležitejší, ako si uvedomuješ.“*

To bolo všetko. Keď mi myslou prebehli tieto slová, prestal som sa triasť. Len som tam ležal, celý spotený, a uprene som hľadel na strop. Nikdy v živote som nezažil taký vnútorný pokoj. Naplno som cítil svoje telo, svoje srdce. *Život je vzácny a ty si omnoho dôležitejší, ako si uvedomuješ.*

Po chvíli som pomaly vstal a zbalil som si veci. Hlboko vo mne sa niečo zmenilo, aj keď to neviem vysvetliť, len som to *cítil*. Už som si viac nechcel vziať život. Možno mal ten hlas pravdu, možno bolo vo mne omnoho viac, ako som si bol v danej chvíli vedomý.

Keď prežívame ťažké časy, často si myslíme, že svet vidíme taký, aký v skutočnosti je. Nie je to však pravda. Jednoducho sa dívame na svet cez okuliare našej beznádeje. Na veci sa pozeráme smutnými, zúfalými očami. Pravda však je, že keď sa začneme cítiť lepšie, náš svet bude tiež vyzeráť lepšie. A keď sa znova vrátíme do stavu vnútornej radosti, aj vonkajší svet bude odrážať tento pocit. Zistil som, že svet je ako zrkadlo. *Od života nedostávame to, čo chceme, ale kým sme.* Zistil som aj to, že náš život prechádza rôznymi obdobiami a bolestné časy nikdy netrávajú večne. *Verte tomu, že zima vášho smútku povedie k letu vašej radosti, rovnako ako jasná žiara rána príde vždy po najtmavšej noci.*

Už som viac nebol zúfalý prípad, ľutujúci sám seba. Už som viac nepovažoval svoju situáciu za beznádejnú. V ten deň sa mi vrátila časť mojej sily. A hoci bol môj život stále chaotický, začal som si uvedomovať, že mám silu napraviť to. Z nejakého dôvodu som *veril*, že pomoc je na ceste a že prichádzajú šťastnejšie dni. Netušil som však, aká úžasná bude táto pomoc a akým krásnym sa stane môj život. Skôr, ako o tom budem hovoriť podrobnejšie, možno by ste chceli vedieť, aké okolnosti viedli k tomu, že som upadol do takého stavu, že som dokonca začal uvažovať o tom, že si zoberiem život.

Len pred niekoľkými rokmi som si myslel, že žijem život, o akom snívava každý. Mal som krásnu a inteligentnú ženu, ktorá ma vrúcne milovala. Mal som tri zdravé a šťastné deti, ktoré vynikali vo všetkom, čo sa rozhodli robiť. Ako majiteľ módnych butikových hotelov, situovaných v populárnych destináciách po celom svete, som zarábala viac, ako som si kedy vedel predstaviť. Medzi mojich klientov patrili filmové hviezdy, rozprávkovo bohatí ľudia a celebrity. Cestoval som na exotické miesta, nakúpil mnoho zbytočností a stal som sa celkom známym, aspoň vo svete, v ktorom som sa pohyboval.

Potom sa mi jedného dňa rozpadol celý môj svet. Neskoro večer som sa vrátil domov po obchodnej večeri s majiteľom nehnuteľnosti, o ktorú som mal záujem. Rachel zvyčajne nechala pre mňa svietiť zopár svetiel, v ten večer bol však dom úplne tmavý. Nedávalo mi to zmysel – bolo len desať hodín. Kde bola Rachel? Kde boli deti?

Vošiel som dnu a rozsvietil som v hale a v kuchyni. Vívalo ma len ticho. Na kuchynskom stole však ležal lístok so známym Racheliným rukopisom. Čítal som: *Dar, odišla som aj s deťmi k mame. Už ťa viac nemilujem. Je mi to ľúto. Ráno ti zavolá môj právnik.*

Nič vás nemôže pripraviť na takýto list, nič. Aj keď som sa mohol tváriť, že v mojom manželstve je všetko v poriadku, vedel som, že sme sa odcudzili. Všetok čas strávený mimo domu počas pracovných ciest bol na úkor môjho manželstva a rodiny a láska, ktorú sme kedysi prežívali, sa stratila. Tváril som sa tiež, že som dobrý otec, a možno navonok som taký aj bol. Ale moje múdre deti poznali pravdu. Aj keď som sedel priamo vedľa nich, v skutočnosti som tam nebol. V duchu som sa stále zaoberal

svojimi obchodmi a emocionálne som bol vzdialený. Myslím si, že v skutočnosti som bol vtedy mimoriadne sebecký muž. Bol som presvedčený, že svet sa točí okolo mňa. Potreby a pocity nikoho iného neboli také dôležité ako moje. Chcel som byť bohatý. Chcel som dosiahnuť uznanie. Chcel som zvíťaziť. A pri tom som stratil to, čo bolo najdôležitejšie.

Ten list a nasledujúce rozvodové konanie ma veľmi zranili. Bol som prinútený opustiť svoj dom a žiť v jednom zo svojich hotelov. Deti som mohol vídať len raz za týždeň a niektoré víkendy. Začal som piť a veľmi som pribral. Vždy som patril k dobre vyzerajúcim mužom v dobrej kondícii, ale to všetko sa stratilo. Zobúdzať som sa s príšernou migrénou, ktorá ma neprešla, kým som ju nezalial alkoholom. Našťastie som neprišiel o svoj biznis, pretože som sa obklopil vynikajúcim tímom manažérov, ktorí boli ku mne natoľko lojálni, že viedli firmu, kým ja som si lízal rany. Iste, občas som sa zúčastnil na obchodných rokovaniach a uzatvoril nejaké zmluvy. Väčšinou som však sedel sám doma, potme počúval staré piesne Billie Holiday a popíjal whisky. A toto trápenie ma nakoniec priviedlo do ošarpanej motelovej izby, o ktorej som vám rozprával. Mali by ste však vedieť aj to, že toto trápenie ma priviedlo aj mojej záchrane.

Naučil som sa, že bolesť a nešťastie sú mocné prostriedky, ktoré podporujú osobný rast. Nič vám tak nepomôže k tomu, aby ste sa učili, rástli a rozvíjali sa. Nič vám neposkytne väčšiu príležitosť na znovuzískanie vašej osobnej sily. Ľudia pokladajú bolesť a nešťastie za negatívnu skúsenosť. Je to však číry *predsudok* a za týmto nepravdivým presvedčením sa skrýva len strach. Viete, utrpenie sa vyskytuje vtedy, keď sa stane niečo, čo nechceme. Objaví sa, keď život pred nás postaví niečo neočakávané, nejaké nové okolnosti. Nové okolnosti v našom živote, či je to choroba, strata milovanej osoby, alebo finančný neúspech, znamenajú, že sa musíme zmeniť a opustiť staré vychodené cesty, na ktorých sme kedysi lipli. Žiada sa od nás, aby sme opustili to, čo sme očakávali, a to môže človeka desiť. Obávame sa zanechať bezpečný prístav známeho a poznaného. Bránime sa ceste na neznáme miesta, kam nás život občas vedie. Už myšlienka na to, že by sme to mali urobiť, v nás vzbudzuje strach. Strach sa skrýva za všetkým tým odporom k novému.

Niet sa však čoho obávať. Tento náš svet je omnoho priateľskejší, ako si uvedomujeme. Loď, ktorá nikdy nevypláva z prístavu, sa nikdy nepoškodí, lode sú však určené na to, aby sa plavili. Podobne aj ľudská bytosť, ktorá sa nikdy neodváži vykročiť do neznámych priestorov života, sa nikdy nezraní – ľudské bytosti však na to neboli stvorené. Sme stvorení, aby sme zažili rast, ktorý prichádza s tým, že ako cestovatelia životom navštevujeme neznáme miesta. Naše múdrejšie ja pozná túto pravdu a pokladá zmeny a trápenie za to, čo skutočne sú. Sú ako starostlivý lekár, ktorý prichádza, aby vyliečil naše choroby. Utrpenie slúži na to, aby sme sa stali lepšími. Utrpenie prichádza, aby nám pomohlo a aby sme spoznali, kto v skutočnosti sme. Utrpenie nás otvára a núti nás, aby sme všetko opustili a vzdali sa toho, čo sme poznali a na čom sme lipli. Ako malé dieťa v prvý deň v škole, ktoré sa bojí pustiť matkinej ruky a samo vojsť do triedy plnej nových priateľov, kde sa bude učiť toľko nových a nádherných vecí. Neznáme je tam, kde sa nachádza „nové“, a je to jediné miesto na svete, kde nájdete *možnosti*. Ľudské bytosti sú nastavené tak, aby v živote vyhľadávali príležitosti a možnosti. Všetci sme predurčení na to, aby sme sa stali veľkými. Ako teda môžete povedať, že utrpenie je zlé, keď nás robí lepšími? Áno, ako ľudské bytosti pri utrpení cítíme bolesť. To je prirodzené. Táto bolesť sa však nakoniec pomíne a staneme sa bohatšími, silnejšími a múdrejšími.

„*Neobávaj sa neznámeho, pretože tam prebýva tvoja veľkosť,*“ povedal jeden môj výnimočný učiteľ, o ktorom sa ešte veľa dozviete. Väčšina ľudí strávi najlepšie roky svojho života na známych miestach. Nemajú odvalu vydať sa na neznáme územie a obávajú sa opustiť dav. Nechcú vyčnievať a boja sa prejaviť. Obliekajú sa ako všetci ostatní, rozmýšľajú ako všetci ostatní a správajú sa ako všetci ostatní, aj keď cítia, že im to nesedí. Zdráhajú sa počúvať volanie svojho srdca a skúsiť niečo nové, odmietajú opustiť bezpečný breh. A tak robia to, čo všetci ostatní. Ich kedysi žiarivá duša pri tom začína tmavnúť a vráskavieť. „Smrť je len jeden z mnohých spôsobov, ako stratiť život,“ povedal dobrodruh Alvah Simon.

Držať sa bezpečných chodníčkov v živote neznamená nič iné, ako rozhodnúť sa ostať uväznený svojím strachom. Môžete mať ilúziu, že ste slobodní, aj keď stále žijete uzatvorení v schránke, ktorou sa stal váš

život. Verte mi však, že je to naozaj len ilúzia – lož, ktorú si navrávate. Ak opustíte túto schránku, navštívite nové miesta a prestanete nasledovať dav, strach sa, samozrejme, objaví – ste predsa človek. Odvaha si však vyžaduje, aby ste si tento strach uvedomili a napriek tomu sa pohli vpred. *Odvaha nie je neprítomnosť strachu, ale odhodlanie prekonať ho a vydať sa za cieľom, ktorý je pre vás dôležitý.* Ak žijete v bezpečnom prístave a držíte sa známeho, akoby ste patrili k živým mŕtvym. Keď sa vydáte do neznáma a preskúmate neznáme miesta, vrátite sa späť do života a vaše srdce znova začne biť. Stačí dobrodružstvo a znovu pocítite vzrušenie života. *Pamätajte si, že šťastie objavíte na opačnej strane svojho strachu.*

Uvediem vám jednu metaforu. Ak ste strávili celý život vo väzení, v deň vášho prepustenia sa vás zmocnia mnohé obavy. Vo väzení ste síce neboli slobodní, ale žili ste v známom priestore, kde platila prísna rutina: vedeli ste, kedy máte vstať, kedy môžete ísť na vychádzku a kedy a čo budete jesť. Teraz, keď ste už z väzenia von, cítite strach. Neviete, čo robiť a kam ísť. Neexistuje žiadna opora, len neistota. Radšej by ste sa vrátili do známeho prostredia, ako čeliť neistote a zdanlivému nepohodliu neznámeho. Keby ste mohli, radšej by ste si zvolili ostať vo väzení, ako znovu získať slobodu. Nedáva to zmysel, v živote však takto koná väčšina z nás.

Túto filozofiu ma naučil učiteľ, ktorého som už spomínal. Patrí k ľuďom, ktorí ma v živote doteraz najviac ovplyvnili. Jeho múdrosť a nevšedný sedemstupňový proces, s ktorým ma len pred dvanástimi mesiacmi začal oboznamovať, úplne zmenili môj život. Nikdy som nebol taký šťastný. Nikdy som sa necítil taký plný života. Nikdy som nemal toľko sebaúcty. Našiel som životnú lásku. Som vo skvelej forme. Môj biznis prekvitá. Nikdy som si nemyslel, že život môže byť taký dokonalý. Môžete to dosiahnuť aj vy. Dary, ktoré som dostal od svojho učiteľa, sú dostupné aj pre vás. Iste, budete musieť urobiť niekoľko nových volieb a podstúpiť nejaké riziko. Budete musieť venovať určitý čas a energiu na to, aby ste sa znova spojili s veľkolepými stránkami svojej osobnosti, ktoré ste už možno stratili. Asi budete musieť čeliť niektorým obavám, ktoré udržovali vašu malosť, či ste si to priznali, alebo nie. Keď to však urobíte, prebudíte v sebe najlepšie stránky. A čo môže byť dôležitejšie?

Učiteľ, ktorého som spomínal, patrí k najmúdrejším, najsilnejším a najčestnejším ľuďom, akých poznám. Je síce výstredný, naozaj svojrázny a jeho spôsoby sú, mierne povedané, neortodoxné. V skutočnosti sa niekedy správa trochu ako divoch. Pravdepodobne ste nikdy nestretli ani nestretnete podobného človeka. Má však vzácnu schopnosť odovzdávať dôležité životné múdrosti tak, že to zasiahne priamo vašu dušu a vy ste ochotní podstúpiť zmeny, ktoré pred vami otvoria nádherný život. Jeho rady vám budú veľmi nápomocné, keď sa rozhodnete objaviť svoj osud a žiť takým skvelým životom, na aký máte právo.

Som presvedčený, že náhody neexistujú. Tohto učiteľa som stretol deň po zjavení, ktoré som mal v motelovej izbe. V ten deň som mal v práci stretnutie so svojím manažérom ľudských zdrojov Evanom Jansenom. Evan prišiel s dvomi vstupenkami na motivačný seminár, ktorý sa mal konať v ten večer. Takéto akcie miloval, keďže bol veľký prívrženec všetkých aktivít týkajúcich sa osobného rozvoja. Ja, naopak, patríam v tejto oblasti ku skeptikom. Musím sa priznať, že motivačných rečníkov vôbec nemám rád. Vždy som si o nich myslel, že sú ako cukrová vata – chvíľu cítite jej sladkosť, ale čoskoro zistíte, že vám z nej v ústach nezostalo nič.

Evanov malý syn mal v ten večer svoj prvý klavírny recitál, takže Evan nemohol ísť na seminár. Chcel, aby som tam išiel ja. Myslel si, že mi to zlepši náladu a možno tam získam inšpiráciu na zmeny v živote, o ktorých vedel, že ich musím urobiť, ak sa mám dostať späť do svojej kože nielen profesionálne, ale aj v osobnom živote. Povedal som mu, že tam nepôjdem, že jednoducho nedokážem počúvať otrepané aforizmy a frázovité kázania, ktoré motivační rečníci zvyčajne predvádzajú. Ešte stále bojujem s mnohými vecami a najlepšie sa budem cítiť, keď budem v ten večer sám. Vtom sa stalo niečo zaujímavé. Jeden z kolegov, veľmi vnímavý muž, sa mi pozrel hlboko do očí a povedal: „Dar, ver mi. Cítim, že je dôvod, aby si išiel na ten seminár. Je to len taký pocit, ale *prosím ťa, choď tam.*“

Vždy som patril k racionálnym mužom. Riadil som sa viac rozumom ako citmi. Ak niečo nedávalo zmysel na intelektuálnej úrovni, zvyčajne som to zavrhol. Takto som však žil celý život a veľmi mi to nepomohlo.